

O 17 % de todos os europeos que chegaron á Argentina entre 1857 e 1930 nacera en Galicia, e o saldo dos emigrantes galegos asentados de xeito definitivo naquel país entre o primeiro deses anos e 1960 e de máis de 600.000. De feito, durante boa parte do século pasado viviron na cidade de Bos Aires máis galegos que en ningún outro núcleo urbano do planeta.

Aínda resulta difícil calibrar o impacto que semellante aluvión inmigratorio puido xerar na sociedade de acollida. A mesma enumeración dos temas dos traballos integrados neste libro dá conta da envergadura, riqueza e complexidade do fenómeno: a mirada da elite argentina aos inmigrantes europeos nos anos do Centenario da Revolución de Maio; os fluxos migratorios galegos cara a república austral entre os séculos XVIII e XX; a súa inserción socioprofesional, patróns de asentamentos e pautas matrimoniais; os perfís dalgúns persoeiros excepcionais, e tamén os doutros homes e mulleres que (dende realidades máis modestas) reflexionan sobre a súa experiencia no contexto do masivo fenómeno migratorio; o papel dos galegos dentro do mutualismo español e o seu propio asociacionismo étnico; a problemática específica das mulleres emigrantes; as miradas que a sociedade argentina tivo de quen a ela chegaron dende Galicia; a conservación, transmisión e reinvención da cultura galega en Bos Aires; o potencial das novas tecnoloxías para a identidade galaico-porteña; etc.

O material que se ofrece ao lector aborda algúns dos seus múltiples aspectos dende as diferentes perspectivas teóricas e metodolóxicas dos seus autores, ofrecendo unha mostra representativa e sólida das problemáticas e aspectos máis importantes do devandito fenómeno. O libro proporciona unha inxente masa de información de superlativa calidade, xerando o convencemento de que se trata dun volume dobremente útil, pois tanto serve ao lector profano como aos especialistas en historia de Galicia ou da súa emigración na Argentina.

Ruy Farías (coord.)

Bos Aires galega

Bos Aires galega

Ruy Farías (coord.)

TOXO SOUTOS

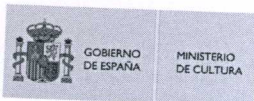
TOXO SOUTOS

D.

ISBN 978-84-92792-49-8

9 788492 792498

Esta obra ha sido publicada con una subvención de la Dirección General del Libro, Archivos y Bibliotecas del Ministerio de Cultura para su préstamo público en Bibliotecas Públicas, de acuerdo con lo previsto en el artículo 37.2 de la Ley de Propiedad Intelectual.

Calquera forma de reprodución, distribución, comunicación pública ou transformación desta obra só pode ser realizada coa autorización dos seus titulares, salvo excepción prevista pola lei.
Dirixase a CEDRO (Centro Español de Dereitos Reprográficos www.cedro.org) se necesita fotocopiar ou escanear algún fragmento desta obra.

Colección: Divulgación e ensaio
Editorial Toxosoutos, S.L.

Fotografía de cuberta: o actor galeguista Fernando Iglesias "Tacholas" (Ourense, 1909 - Bos Aires, 1991) contempla o busto ofrecido a Castelao situado na entrada do Centro Gallego de Buenos Aires. Ca. 1986.
Cortesía de Cloti Iglesias e do arquivo familiar Fernando Iglesias "Tacholas"

© Toxosoutos, S.L.

Coordinación editorial: David González Couso
Tradución: Amelia Piñeiro Santorun

Edita: Toxosoutos, S.L.
Cruceiro de Rego, 2 - Obre
15200 NOIA (A Coruña)
Teléfono 981 823855
Correo electrónico: editorial@toxosoutos.com
Local na rede: www.toxosoutos.com

Imprime: Gráficas Sementeira, S.A.
Correo electrónico: graficas@graficassementeira.com

I.S.B.N.: 978-84-92792-49-8
Depósito Legal: C 2089-2010

ÍNDICE

Introdución	11
Ruy Farías	
Capítulo I	
A inmigración galega en Bos Aires no contexto da inmigración europea de masas	37
Bos Aires, 1910: Imaxes das elites, os inmigrantes e as súas comunidades no Primeiro Centenario	39
Fernando Devoto	
Un panorama social da inmigración galega en Bos Aires, 1750-1930	47
Xosé M. Núñez Seixas	
Arxentina como destino da emigración galega logo da Segunda Guerra Mundial	71
Nadía De Cristóforis	
Capítulo II	
Entre changadores e empresarios: a inserción socioprofesional dos galegos en Bos Aires	95
Un clan galego: a familia Santamarina e os seus negocios.....	97
Andrea Reguera	
Peóns, obreiros e xornaleiras: Patróns de asentamento e inserción socioprofesional dos galegos en Avellaneda e Lanús, 1890-1930	115
Ruy Farías	
Os meus devanceiros, amigos, veciños, sindicalistas e vinculacións galegas	137
Jesús Mira	

